

Ter kennisneming

Aan: statencommissie Zorg , Cultuur en Welzijn

Onderwerp : advisering aanvragen ex artikel 75 Wet Voortgezet Onderwijs

Datum: 15 februari 2005

Portefeuillehouder: J.P.G. van Bergen

Behandelend ambtenaar: M.P.M. Hopmans

Hierbij de adviezen die aan minister van der Hoeven van OCW zijn uitgebracht.
GS hebben deze op 15 februari jl vastgesteld.

NOTITIE AANVRAGEN EX ARTIKEL 75 WET VOORTGEZET ONDERWIJS Provincie Utrecht

Het ministerie van OC&W heeft een drietal verzoeken ex artikel 75 WVO (fusie, omzetting, splitsing en verplaatsing van scholen) ter advisering aan de provincie gestuurd.
In deze notitie wordt de aanvragen behandeld.

Artikel 75 regelt verschillende mogelijke beslissingen met infrastructurale gevolgen die besturen kunnen nemen met betrekking tot de onder hen ressorterende scholen: fusie, verplaatsing, omzetting, dubbelaanbod, celdeling, nevenvestiging. Het advies van de provincie dient zich vooral toe te spitsen op de vraag of het verzoek past binnen het evenwichtige geheel van onderwijsvoorzieningen. Centrale doelstelling van de planning van onderwijsvoorzieningen is het totstandbrengen en instandhouden van een evenwichtig geheel van onderwijsvoorzieningen naar soort van onderwijs, mede gelet op het verlangde onderwijs in het betrokken gebied.

Aan alle schoolbesturen voor voortgezet onderwijs is een overzicht met aanvragen gestuurd met het verzoek voor 22 december 2004 te reageren indien men bedenkingen had tegen het inwilligen van één of meer verzoeken.

Bedenkingen die zijn ingekomen worden bij de betreffende aanvraag behandeld.

OVERZICHT VAN DE AANVRAGEN

De volgende aanvragen ex artikel 75 WVO zijn bij ons binnengekomen.

1. Ontkoppeling Utrecht-Zuid College van Dr F.H. de Bruijne Lyceum/Utrecht-Zuid College (PC/RK), verplaatsing hoofdvestiging Dr F.H. de Bruijne Lyceum naar VINEX-locatie, fusie ontkoppelde Utrecht-Zuid College met het Delta College (PC).
2. CVO-Groep Zuid-Oost-Utrecht: dubbelaanbod HAVO in Wijk bij Duurstede
3. Fusie College De Klop (RK) en College Blaucapel (PC), beide in Utrecht

BEHANDELING VAN DE AANVRAGEN

- 1. Ontkoppeling Utrecht-Zuid College van Dr F.H. de Bruijne Lyceum/Utrecht-Zuid College (PC/RK), verplaatsing hoofdvestiging Dr F.H. de Bruijne Lyceum naar VINEX-locatie, fusie ontkoppelde Utrecht-Zuid College met het Delta College (PC)**
(OCW-nr A75-2005-40)

Deze aanvraag bestaat uit drie delen:

- a. In 2002 heeft het bestuur (stichting CVO) toestemming gekregen om de hoofdvestiging van het Dr F.H. de Bruijne Lyceum/Utrecht-Zuid College (zijnde het Dr F.H. de Bruijne Lyceum) te verplaatsen van de Koningsbergerweg naar Leidsche Rijn. Nu vraagt men officiële ontkoppeling van beide, waarna men het Utrecht-Zuid College wil laten fuseren met een andere school van het zelfde bestuur. De locatie aan de Koningsbergerweg zal worden verlaten.
- b. Het Dr F.H. de Bruijne Lyceum (VMBO-TL/ HAVO/VWO) gaat in Leidsche Rijn als zelfstandige school verder onder de naam Amadeus Lyceum. Men experimenteert met het “nieuwe leren” waarbij het accent zal komen te liggen op cultuur (“Cultuurcampus”).
- c. Na fusie wordt het Utrecht-Zuid College (VMBO) een nevenvestiging van hoofdvestiging Delta College (VMBO).

Beoordeling

Deze driedelige aanvraag maakt deel uit van het Masterplan Voortgezet Onderwijs van de stad Utrecht waarover een akkoord is gesloten tussen de gemeente en de Utrechtse schoolbesturen. Daarnaast maken de onderdelen die het VMBO betreffen deel uit van het Regionaal Arrangement van de stad Utrecht. In juni 2003 heeft de minister van OCW dit Regionaal Arrangement goedgekeurd.

De provincie heeft al eerder positief geadviseerd over de verschillende onderdelen:

- GS 19 februari 2002: positief advies over verplaatsing hoofdvestiging dr. F.H. de Bruijnelyceum/Utrecht-Zuidcollege (PC) van de Koningsbergerstraat naar Leidsche Rijn
- GS 17 december 2002: positief advies over het regionaal arrangement stad Utrecht.

De voorstellen zijn niet gewijzigd, er is sprake van een versnelling in de fasering, de realisering zal eerder plaatsvinden.

Voorgesteld wordt de positieve adviezen te handhaven.

Conclusie

Wij brengen een positief advies uit over het verzoek van de stichting CVO tot ontkoppeling van het Utrecht-Zuid College van Dr F.H. de Bruijne Lyceum/Utrecht-Zuid College (PC), verplaatsing hoofdvestiging Dr F.H. de Bruijne Lyceum naar VINEX-locatie en de fusie van het ontkoppelde Utrecht-Zuid College met het Delta College.

2. CVO-Groep Zuid-Oost-Utrecht: dubbelaanbod HAVO in Wijk bij Duurstede (2007) (OCW-nr A75-2005-45)

De CVO-groep Zuid-Oost-Utrecht heeft vestigingen in Zeist, Doorn en Wijk bij Duurstede.

Zeist: Hoofdvestiging Christelijk Lyceum met VMBO-TL/HAVO/VWO
 Nevenvestiging Christelijk College met VMBO-beroepsgericht

Doorn: Nevenvestiging Reviuslyceum met VMBO-TL/HAVO/VWO

Wijk bij Duurstede: Nevenvestiging met VMBO-TL, eerste twee leerjaren VMBO- beroepsgericht,
 eerste drie leerjaren HAVO/VWO

De school in Wijk bij Duurstede (de voormalige Antonius-MAVO) is sinds 1995 een onderdeel van de CVO-groep Zuid-Oost-Utrecht. Deze school biedt alleen voor het VMBO-TL afsluitend onderwijs aan; de leerlingen van het VMBO-beroepsgericht gaan na twee jaar naar het Christelijk College in Zeist, de leerlingen van het HAVO/VWO gaan na drie jaar naar het Reviuslyceum in Doorn. Vanuit laatstgenoemde nevenvestiging, het Reviuslyceum, wil het bestuur via dubbelaanbod per 1 augustus **2007** in Wijk bij Duurstede afsluiting HAVO gaan aanbieden.

Beoordeling

Volgens het geldende toetsingskader kan op een nevenvestiging geen afsluitend onderwijs gegeven worden, tenzij dit al aanwezig was voor de fusie waardoor de school van een zelfstandige hoofdvestiging een nevenvestiging werd. Van deze regel kan afgeweken worden. Bij de beoordeling geldt in feite één criterium: het toekomstperspectief van de overige scholen binnen de regio. Op scholen van dezelfde soort in de omgeving mag als gevolg van het dubbelaanbod geen substantieel verlies van leerlingen optreden..

Voor een goede afweging dient de aanvrager een regioplan op te stellen, waarin aangegeven wordt:

- de onderbouwing van het plan
 - wat de eventuele negatieve effecten zijn voor de omliggende scholen
 - wat de mening van deze scholen is
 - hoe de gemeente waarvoor het dubbelaanbod wordt gevraagd er over denkt
 - wie er betrokken waren bij de totstandkoming van het plan

Er is door aanvrager een regioplan opgesteld waarin deze zaken worden behandeld.

Over deze aanvraag is de provincie in een vroeg stadium geraadpleegd; in besprekingen met de school is steeds nadrukkelijk aangegeven dat wij eerst kennis nemen van de reacties van de omliggende scholen afwachten alvorens een standpunt in te nemen.

De reden om afsluitend HAVO aan te willen bieden is een betere spreiding van de leerlingen over de vestigingen in Doorn en Wijk bij Duurstede. De enige school ten koste waarvan het gaat, aldus het schoolbestuur, is de eigen nevenvestiging in Doorn, het Revius.

Na het realiseren van het beoogde dubbelaanbod zullen in Doorn nog zo'n 270 leerlingen voor de bovenbouw HAVO (leerjaar 4 en 5) overblijven, in Wijk bij Duurstede zullen 100 tot 120 leerlingen de bovenbouw gaan volgen.

We maken daar de volgende kanttekening bij.

Voor het kwalitatief goed kunnen inrichten van de HAVO-bovenbouw met de vier profielen (natuur en techniek, natuur en gezondheid, economie en maatschappij, cultuur en maatschappij) is een bepaald minimum aantal leerlingen nodig; meestal wordt uitgegaan van gemiddeld 25 leerlingen per profiel per leerjaar, dat wil zeggen dat er zo'n 200 leerlingen in de bovenbouw (klas 4 en 5) zouden moeten zitten. Deze aantallen worden in Wijk bij Duurstede (prognose 100 à 129) bij lange na niet gehaald.

Zoals hierboven is aangegeven is één criterium bij deze aanvraag van belang: het toekomstperspectief van de overige scholen binnen de regio.

In het regioplan wordt aangegeven dat er met alle scholen in de omgeving die HAVO aanbieden overleg is geweest. Herman Jordan, De Breul en de Stichtse Vrije School (alle te Zeist) hebben geen bezwaar. Schoonoord, eveneens te Zeist, heeft wel bezwaar gemaakt.

Het Koningin Wilhelmina College in Culemborg heeft eveneens bedenkingen tegen honorering van deze aanvraag.

➤ Openbare scholengemeenschap Schoonoord met hoofdvestiging in Zeist en nevenvestiging in Doorn. Schoonoord biedt op haar nevenvestiging in Doorn onderbouw HAVO aan. Men verwacht van de uitbreiding in Wijk bij Duurstede ongewenste effecten voor hun vestiging in Doorn: er zal een significante verandering in leerlingenstroom ontstaan. Men verwacht een forse aantasting van het evenwichtig geheel van voorzieningen. Het merendeel van de leerlingen die op de nevenvestiging van Schoonoord in Doorn zitten zijn afkomstig uit Wijk bij Duurstede en omgeving. Deze leerlingen die tot nog toe hun schoolloopbaan starten in de nevenvestiging van Schoonoord in Doorn zullen dan niet meer doorstromen naar de hoofdvestiging in Zeist. Zij zullen ook hun schoolloopbaan niet meer starten in Doorn. Met andere woorden het kost niet alleen leerlingen in de bovenbouw, maar ook in de onderbouw.

Door het dubbelaanbod in Wijk bij Duurstede vreest men leegstand in het recentelijk uitgebreide gebouw.

➤ PC/RK Koningin Wilhelmina College in Culemborg

Het Koningin Wilhelmina College vreest leerlingenverlies door de gevraagde uitbreiding van het aanbod in Wijk bij Duurstede. Er is sprake van toenemende concurrentie door het toenemende aanbod, er treedt "verdunning" op: met meer scholen/vestigingen moet hetzelfde aantal leerlingen worden gedeeld, waardoor de houdbaarheid van een kwalitatief goede profielstructuur in het gedrang komt.

Men vreest ook een aanzuigende werking op de onderbouw: wanneer de bovenbouw er eenmaal is zullen leerlingen, die nu voor de onderbouw naar het Koningin Wilhelmina College gaan omdat er geen bovenbouw is in Wijk bij Duurstede, ook niet meer naar de onderbouw in Culemborg gaan.

Zoals al aangegeven bij de bedenkingen van Schoonoord geldt ook hier dat het niet alleen leerlingen in de bovenbouw kost, maar ook in de onderbouw.

Overwegingen

Uit de reacties blijkt grote beduchtheid voor het verlies van leerlingen. Beide scholen (Schoonoord en Koningin Wilhelmina College) wijzen daarop. De grootste vrees hiervoor wordt uitgesproken door de openbare scholengemeenschap Schoonoord.

Bezien moet worden in hoeverre het openbaar onderwijs in het gedrang komt bij honorering van het verzoek.

Vanuit de taak van de provincie om toe te zien dat er voldoende gelegenheid wordt gegeven tot het volgen van openbaar onderwijs en de geventileerde bezwaren is nader overleg met alle betrokkenen gewenst. Derhalve wordt voorgesteld geen advies uit te brengen en de aanvraag aan te houden.

Conclusie

Wij brengen geen advies uit over het verzoek van de CVO-groep Zuid-Oost-Utrecht om vanaf 2007 afsluitend onderwijs HAVO te mogen aanbieden in Wijk bij Duurstede.

3. Fusie College De Klop (RK) en College Blaucapel (PC), beide in Utrecht (OCW-nr A75-2005-54)

Deze aanvraag wordt gedaan door de Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs (CVO), bestuur van College Blaucapel (PC), en de Stichting Stichts Voortgezet Katholiek Onderwijs (STIVKO), bestuur van College De Klop (RK). Genoemde besturen (CVO en STIVKO) zijn per 1 januari 2005 gefuseerd tot de Willibrord Stichting.

Na fusie van beide scholen gaat de ontstane school verder onder de naam Gerrit Rietveld College, waarbij de vestiging van College Blaucapel aan de Winklerlaan de hoofdvestiging wordt en de vestiging van College De Klop aan de Orinocodreef nevenvestiging.

Beoordeling

Deze fusie maakt deel uit van het Masterplan Voortgezet Onderwijs van de stad Utrecht waarover bij de eerste aanvraag is gesproken en waarover een akkoord is gesloten tussen de gemeente en de Utrechtse schoolbesturen.

Volgens het toetsingskader moet er een substantiële relatie zijn tussen de wervingsgebieden van de beide te fuseren scholen. Beide scholen (College Blaucapel aan de Winklerlaan en College De Klop aan de Orinocodreef), gelegen in Utrecht-Noord, betrekken hun leerlingen uit hetzelfde gebied.

Uit het feit dat er geen bedenkingen zijn ingediend mag afgeleid worden dat er bij geen van de omliggende scholen een substantieel verlies van leerlingen te verwachten is door de gevraagde samenvoeging.

Conclusie

Wij brengen een positief advies uit over het verzoek van Willibrord Stichting om College De Klop (RK) en College Blaucapel (PC) samen te voegen tot het Gerrit Rietveld College.